

ג'ג- הספדו הסלדני
לשיקום סלדני וסלדני גדיסלדני- הספד

הקרית הסקדמית אדנו
Ono Academic College

מסנחל הספדסח
אנף לברסדוט הנפס
Mental Health Services

משרד
הברסדוט
כחיס ברסדוט ידתר

בית הספר הסרצט לשיקום, שילוב והחלמה בברסדוט הנפס

תשע"ז
2017-2016

משנים את פני החברה בשרל

תוכן עניינים

3	הקדמה
4	אודות הקריה האקדמית אונו
5	אודות בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש
	קורסים מבוססי תפקיד
8	קורס בסיסי להכשרת מנהלי יחידות שיקום בבריאות הנפש בקהילה
10	קורס הדרכה (Supervision) שלב א' בשיקום בבריאות הנפש
12	קורס הכשרה לנותני שירות בעלי ידע מנסיון (קורס צני"ש לשעבר)
14	קורסי התמקצעות לנותני שירות בעלי ידע מניסיון: עמיתים מומחים, עמיתים לזכויות, נאמני איכות השירות
15	קורס הכשרה בסיסי למדריכי שיקום, חונכים וסומכים במערך השיקום בבריאות הנפש
17	קורס מתקדם, שלב ב' למדריכי שיקום במערך השיקום בבריאות הנפש
19	קורס בסיסי בנושא שיקום והחלמה לעובדים מקצועיים חדשים במערך השיקום בבריאות הנפש
21	קורס מתקדם למתאמי שיקום - פרקטיקה וכלים יישומיים
23	קורס שלב ב' למנהלים מקצועיים במערך השיקום בבריאות הנפש
24	קורס לצוות השיקום הבכיר
	קורסים להכשרה, הדרכה, והטמעה של התערבויות שיקומיות מקדמות החלמה בבריאות הנפש
26	הכשרה ארגונית בהתערבויות שיקומיות מקדמות החלמה
	קורס הפעלה והטמעה של תכנית "ניהול מחלה והחלמה", כהתערבות המבוססת על ראיות בשיקום בבריאות הנפש (IMR)
27	קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות לסינוגר עצמי
30	קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות קבוצתית מקדמת החלמה להפחתת הסטיגמה העצמית (NECT)
32	קורס בתחום השיקום חברתי: הקניית כלים וידע בתחום מיומנויות חברתיות ותקשורת בינאישית, כולל ההתערבות הקוגניטיבית - חברתית (SCIT)
35	קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של כלים המסייעים להנעת שינוי והכלי להערכה ופיתוח מוכנות לשיקום (Assessing and Developing Readiness)
38	קורס להכשרת מטפלים על פי הגישה הקוגניטיבית דינאמית (DCI)
40	קורס הכשרה בתחום השיקום התעסוקתי: תיאוריה, מיומנויות וכלי התערבות קוגניטיביים - תפקודיים, כולל ההתערבות החדשנית בשיקום תעסוקתי: Cognitive Skills for Work
42	קורס קשת להכשרת הורים, בני משפחה ומטפלים, לתקשורת בדרך קוגניטיבית
45	
46	נספחים

הקדמה

בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש, הממוקם בקריה האקדמית אונו ופועל בפיקוח ובמימון של משרד הבריאות, שם לו למטרה להנחיל את ערכי השיקום, השילוב וההחלמה, לבנות, לפתח ולקדם תהליכי הכשרה ולמידה של ידע, מיומנויות וערכים בתחום השיקום בבריאות הנפש, ליישם ולהטמיע התערבויות מקדמות החלמה, לקהל המתמודדים, המשפחות, אנשי המקצוע, עובדי השיקום ועובדים במערך הטיפול – בתי חולים ומרפאות.

בחמש השנים האחרונות למדו בבית הספר למעלה מ-3,000 אנשי שיקום בקורסים, בסדנאות ובימי עיון שונים. הלומדים בבית הספר הם צרכנים, אנשי מקצוע ממקצועות הטיפול והשיקום השונים, אנשי שיקום סמך מקצועיים, בני משפחה ואחרים.

החל מחודש אוקטובר 2016 יפתח ביה"ס את שעריו, זו השנה השישית, לקורסים מקצועיים בתחום השיקום לתכניות הכשרה ליישום והטמעה של התערבויות שיקומיות מקדמות החלמה, לסדנאות והדרכות מלוות, אשר יתקיימו בשלושה אזורים בארץ:

בקריה האקדמית אונו – בקרית אונו
בשלוחה הצפונית של ביה"ס – בחיפה
בשלוחה הדרומית של ביה"ס – בבאר שבע

לאורך השנה, יוצעו קורסים, סדנאות ופעילויות נוספות בהתאם לצרכי השטח השונים, בהתאם ליכולות בית הספר לשיקום ובאישור משרד הבריאות.

◀ בית הספר יקיים סדנאות במגוון נושאים במהלך השנה. הרישום ייערך עם מועד פרסומן, אנא עקבו אחר הפירסומים.

מספר המקומות לכל קורס מוגבל.

מועדי ההרשמה מפורטים בכל קורס וקורס.

יש להירשם באמצעות טופסי הרישום בקישור: www.ono.ac.il/shikum

הרשמה אינה מחייבת קבלה לקורס. למתקבלים ישלח אישור על קבלתם ודרישת תשלום.

בברכה,

ד"ר נעמי הדס לידור, מנהלת בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש	ד"ר ורד בלוש-קליינמן, מנהלת תחום בכיר, הכשרה, הדרכה והטמעת מודלים, האגף לבריאות הנפש, משרד הבריאות	פרופ' שלמה נוי, דקן, הפקולטה למקצועות הבריאות, הקריה האקדמית אונו	גב' אורלי אורן, משנה למנהלת בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש
--	---	---	---

אודות הקריה האקדמית אונו

הקריה האקדמית אונו היא מוסד להשכלה גבוהה השואף לשנות את פני החברה בישראל ולהפוך אותה לחברה טובה יותר, שוויונית יותר ומצליחה יותר. זאת תוך מימוש תפיסה של מצויינות מחקרית ואקדמיה יישומית, המכוונת להכנת הסטודנטים למגוון תפקידים ולאגודת שוק העבודה.

בקריה האקדמית אונו פקולטה למשפטים (תואר ראשון ושני), פקולטה למנהל עסקים (תואר ראשון ותואר שני) המשלבת התמחויות בשיווק ופרסום, מימון ושוק ההון, חשבונאות (ראיית חשבון) ניהול הארגון וייעוץ ארגוני, ניהול איכות הסביבה, יזמות טכנולוגית ומערכות מידע, ניהול משברים תקשורתיים, והפקולטה למקצועות הבריאות, בה לומדים לתואר ראשון בריפוי בעיסוק, בפיזיותרפיה ובהפרעות בתקשורת.

יזמות חברתית ומעורבות חברתית הם ערכים מרכזיים בעיני הקריה האקדמית אונו. על כן, היא חרטה על דגלה את שינוי פני החברה בישראל. הקריה האקדמית אונו מאמינה כי השכלה אקדמית הינה כלי הכרחי להשתלבות בשוק העבודה ולצמצום פערים בחברה הישראלית, ולכן פועלת להרחבת מעגל הצעירים הזוכים להשכלה אקדמית בישראל, ומקדמת פרויקטים חברתיים ייחודיים.

בין הפרוייקטים הללו ניתן למנות את: מרכז אונו למשפט חברתי-קליני, מרכז נגה למען נפגעי עבירה, תכנית לקידום סטודנטים יוצאי אתיופיה וקמפוס ייחודי לאוכלוסיה החרדית בו לומדים למעלה מ-1,500 סטודנטים וסטודנטיות, כצעד ראשון לקראת השתלבותם בשוק העבודה.

כמו כן, הקריה האקדמית אונו היא המוסד הראשון להשכלה גבוהה בישראל, אשר הכניס לתכנית הלימודים שלו לתואר ראשון כדרישת חובה 4 שעות אקדמיות של מחוייבות לקהילה.

בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש, הינו נדבך אקדמי וחברתי נוסף בפקולטה למקצועות הבריאות של הקריה האקדמית אונו.

אודות בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש

בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש הוקם בשנת 2011 בקריה האקדמית אונו ופועל בפיקוח ומימון של האגף לבריאות הנפש, משרד הבריאות.

בית הספר מקיים קורסים והכשרות עבור אנשי שיקום העוסקים בתחום בריאות הנפש (מתמודדים ובני משפחה, אנשי מקצוע ואנשי שיקום סמך מקצועיים) למען קידום האיכות המקצועית של עובדי השיקום. בבסיס בית הספר עומדת האמונה ביכולת האדם עם המגבלה הפסיכיאטרית להחלים, להשתלב ולחיות חיים משמעותיים בקהילתו. לשם כך, בבסיס עבודת השיקום עומדת התפיסה שהלמידה התמידית והמתמשכת, העידכון והידע היא ליבת העשייה השיקומית. לכן, בנוסף לקורסים וההכשרות בית הספר עוסק בקידום, הרחבה ושוקק הלמידה של נושא השיקום בבריאות הנפש בארץ ובעולם. בית הספר מקיים ספריה פעילה בנושא וכן יעסוק במעקב, הערכה ומשוב על תכניות ההכשרה השונות המתקיימות בו.

מטרת בית הספר היא להנחיל את ערכי השיקום, השילוב וההחלמה. לבנות, לפתח ולקדם תהליכי הכשרה ולמידה של ידע, ערכים, תפיסות ומיומנויות בתחום השיקום בבריאות הנפש, ליישם ולהטמיע התערבויות מקדמות החלמה, לקהל המתמודדים, המשפחות, אנשי המקצוע ועובדי השיקום. לצורך כך מקיים בית הספר שיתופי פעולה עם מגוון רחב של בעלי עניין, מוסדות אקדמיים בארץ ובעולם וגופים תומכי שיקום והחלמה, וירחיב את שיתופי הפעולה בשנים הקרובות.

בית הספר מקיים לימודים מסוגים שונים, המיועדים לקהל מגוון:

קורסים מבוססי תפקיד: המיועדים לבעלי תפקידים שונים במערך השיקום בבריאות הנפש בארץ כגון: הכשרה בסיסית למנהלי יחידות שיקום, הכשרה למתאמי תכניות שיקום, הכשרה למדריכי שיקום, קורס הדרכה למדריכים (Supervision) במערך השיקומי ועוד.

קורסים להכשרה, הדרכה והטמעת התערבויות שיקומיות מקדמות החלמה בבריאות הנפש, המיועדים לאנשי שקום מקצועיים וסמך מקצועיים. כגון: קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות להפחתת הסטיגמה העצמית (NECT), הפעלה והטמעה של תכנית ניהול מחלה והחלמה (IMR) כהתערבות מבוססת ראיות בשיקום בבריאות הנפש, התערבות קוגניטיבית דינאמית (DCI) ועוד.

קורסי הכשרה לנותני שירות בעלי ידע מניסיון (קורסי צנ"ש לשעבר): קורסים המכשירים אנשים המתמודדים עם מגבלה פסיכיאטרית, לעבודה כאנשי שיקום בתפקידים שונים: מתמודדים נותני שירות במערך השיקום בבריאות הנפש, עמיתים מומחים, נותני שירות בעלי ידע מניסיון ובתפקידים חדשניים נוספים.

קורסים להכשרת הורים, בני משפחה ומטפלים: קורס קשת, לתקשורת בדרך קוגניטיבית-דינאמית, המלמד את בני המשפחה תקשורת יעילה בתוך המשפחה ומחוצה לה מול מערכות הבריאות, הרווחה והמדינה. הקורס מלווה בלמידה תיאורטית ויישומה ע"י ניתוח אירועי חיים של הלומדים בקורס.

סדנאות קצרות טווח בנושאים שונים: במהלך שנת הלימודים מתקיימות סדנאות ממוקדות בנושאים הרלוונטיים לעבודת השיקום. לדוגמא: סדנא בנושא חברות זוגיות ומיניות, סדנא בנושא עבודה עם תחלואה כפולה ועוד.

◀ חלק מהקורסים מוכרים כנקודות זכות בלימודי תואר ראשון בחוג לחינוך בקריה האקדמית אונו. פרטים בתוכן הקורסים.

קורסים ייעודיים: ביה"ס מפתח קורסים מותאמים לארגונים ומוסדות המעוניינים בכך במטרה להעמיק את תפיסת ההחלמה ולשפר את שירותי הטיפול והשיקום הניתנים לאוכלוסיית המתמודדים עם מוגבלויות שונות.

בית הספר מקיים את הלימודים וההכשרות השונות בשלושה אזורים בארץ: בקריה האקדמית אונו - בקרית אונו, בשלוחה הצפונית - בחיפה, ובשלוחה הדרומית - בבאר שבע. קורסי בית הספר מלווים אקדמית ע"י ד"ר נעמי הדס לידור, מנהלת בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש.

לאור החשיבות שרואה בית הספר לשיקום, לרצף הטיפולי - שיקומי ולקידום **הדיאלוג בין מערך השיקום בקהילה ומערך הטיפול**, צוותי בתי החולים והמרפאות במערך הטיפול יוכלו לקנות קורסים ייעודיים בביה"ס או להצטרף כסטודנטים לקורסים הקיימים במחיר מלא.

בשנים 2011-2016 התקיימו בבית הספר קורסים וסדנאות בהם למדו למעלה מ-3,000 סטודנטים, ביניהם אנשים מהמקצועות השונים העוסקים בשיקום, אנשי שיקום סמך מקצועיים, צרכנים, משפחות ועובדים ממערך הטיפול - בתי חולים ומרפאות לבריאות הנפש. בנוסף, התקיימו קורסים בשיתופי פעולה עם ג'וינט ישראל, עם המתנ"סים, עם קופת חולים כללית ועם הקרן למפעלי שיקום במשרד הרווחה.

הכשרה תואמת ועדכנית של אנשי מקצוע העוסקים בתחום השיקום הפסיכיאטרי מהווה תנאי הכרחי למתן שירותים איכותיים ויעילים. בית הספר הארצי להכשרה בשיקום שילוב והחלמה בבריאות הנפש משמש בסיס ערכי, תפיסתי, תיאורטי ויישומי להכשרה והדרכה של אנשי מקצוע כאנשי שיקום בתחום בריאות הנפש ובכך מהווה מסד לקידום ושיפור איכות השירות לרווחת לאדם המתמודד עם מגבלה נפשית ובני משפחתו.

הנהלת בית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש

ד"ר נעמי הדס לידור, מנהלת

גב' אורלי אורן, משנה למנהלת

גב' תמר דבורה, עוזרת מנהלית

קורסים מבוססי תפקיד

קורס בסיסי להכשרת מנהלי יחידות שיקום בבריאות הנפש בקהילה

השלוחה הצפונית בחיפה

רכזת: גבי גילה שרבך, M.S.W.

ימי ה', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 17.11.2016

תאריך סיום: 18.5.2017

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי אורלי אורן, M.B.A., O.T.

ימי ד', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 16.11.2016

תאריך סיום: 17.5.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 11.10.2016

על הקורס

פיתוח יכולת הניהול הינה נקודת מפתח ביכולת הצמיחה של העובד לתפקידי הניהול וביכולת הצמיחה של הארגון להשגת החזון והיעדים שהוא מציב לעצמו. הקורס מיועד להקנות למשתתפיו מיומנויות ניהול בסיסיות והבנה של תפקיד המנהל במערך השיקום בבריאות הנפש. הקורס מתייחס לנושאי המפתח בפיתוח מנהלים, המובילים את הארגון ואת עובדיהם לעמידה ביעדים תוך יצירת הנעה למען קידום המתמודדים בתכניות השיקום להשגת מטרותיהם האישיות. הקורס כולל לימוד של תיאוריות וגישות בשיקום שילוב והחלמה, תפיסות וכלי ניהול אפקטיביים, פיתוח תכניות פעולה ויישומן בעבודה היומיומית, מיומנויות וטכניקות לניהול צוות עובדים, התייחסות לטכנולוגיות והתערבויות חדשניות בשיקום ועוד.

כמו כן, משלב את טכניקות הניהול והשיקום בנושאים משלימים ומקבילים, המביאים לידי ביטוי את תפקיד המנהל כמקדם התליכי החלמה ושילוב במסגרתו. בהתאם לנוהלי משרד הבריאות, קורס זה מהווה תנאי לעבודה כמנהל יחידת שיקום במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה וקורס מקדים לקורס הדרכה (Supervision) בשיקום.

מטרות הקורס

- ◀ פיתוח היכולת הניהולית והקניית מיומנויות ניהול בסיסיות.
- ◀ פיתוח ההבנה של תפקיד המנהל במסגרת שיקום קהילתית.
- ◀ הפיכת המנהל למומחה בתפיסת ההחלמה וקיומה בפועל במסגרת בה הוא מנהל.

מבנה הקורס

הקורס כולל 24 מפגשים בני 6 שעות אקדמיות כל אחד, כאשר בשעתיים האחרונות תתקיים סדנת הדרכה בשתי קבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 מנהלי יחידות שיקום שונות בבריאות הנפש בקהילה המוכרים ע"י משרד הבריאות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ הגשת 4 עבודות לאורך הקורס הכוללות התייחסות למאמרים וחומרים תיאורטיים.

תנאי הקבלה

- ◀ מנהל יחידה שיקומית בפועל במשך שנה לפחות (שנה כמנהל בפועל או עובד מקצועי במשך לפחות 3 שנים שנכנס זה עתה לתפקיד מנהל מסגרת).
- ◀ 3 עובדים לפחות תחת אחריותו ו/או לפחות 20 מתמודדים מצויים בטיפולו.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב להמשיך עבודה, במשך שנה לפחות מסיום הקורס, בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

עלות הקורס

עלות למשתתף - 1,960 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות - 4,630 ש"ח.

קורס הדרכה (Supervision) שלב א' בשיקום בבריאות הנפש

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גב' עמית ימין, M.S.W.

ימי ב', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 7.11.2016

תאריך סיום: 27.3.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 23.9.2016

על הקורס

הדרכה מהווה מרכיב חשוב וחיוני בהנחלת הפרקטיקה המקצועית בשיקום בבריאות הנפש ובהטמעתה. מטרת קורס זה להכשיר אנשי מקצוע העוסקים בפועל בהדרכה, במיומנויות הדרכה בנישת ההחלמה, שתאפשרנה ותקדמנה את הלומדים בעבודתם כמדריכים במסגרות השיקום השונות. הקורס מיועד להכשיר אנשי מקצוע המדריכים עובדים מקצועיים ו/או עובדים סמך מקצועיים.

מטרות הקורס

- ◀ הקנייה ושיפור של מיומנויות הדרכה של עובדים מקצועיים העוסקים במתן הדרכה בשיקום בבריאות הנפש.
- ◀ היכרות עם תפיסת ההדרכה בגישת ההחלמה בבריאות הנפש.
- ◀ היכרות עם מודלים שונים של הדרכה.

מבנה הקורס

הקורס כולל 19 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד, המורכבים מהרצאות ותרגולים. בכל מפגש בשעתיים האחרונות מתקיימת סדנת הדרכה בשתי קבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 אנשי מקצוע, המדריכים בפועל עובדי שיקום והם בעלי ניסיון בעבודה בתחום השיקום בבריאות הנפש של שנתיים לפחות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ נוכחות והשתתפות פעילה חובה, כולל השתתפות בהתנסויות, תרגולים וסימולציות.
- ◀ השתתפות בקבוצת ההדרכה, כולל הצגת אירוע הדרכתי לדיון בקבוצה וכתובת רפלקציה.
- ◀ הצגת רפרט בכיתה.
- ◀ כתיבת עבודת סיכום בזוגות.
- ◀ קריאת ספרות מקצועית במהלך הקורס.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחויב להמשיך עבודה במשך שנה לפחות מסיום הקורס בהדרכה במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם הפסקת ההדרכה בתחום השיקום בבריאות הנפש בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי הקבלה

- ◀ בעל **תואר ראשון** לפחות באחד מהמקצועות הטיפוליים בתחום בריאות הנפש (עו"ס, מרפא בעיסוק, פסיכולוג, איש סיעוד פסיכיאטרי מוסמך, בוגר החוג לבריאות נפש קהילתית או כל איש מקצוע אחר בתחום השיקום בברה"נ).
- ◀ בעל ניסיון של עבודה בתחום השיקום בבריאות הנפש במשך **שנתיים לפחות**.
- ◀ תנאי הכרחי להשתתפות בקורס הדרכה הינו סיום קורס במסגרת ביה"ס לשיקום התואם את תפקידו של איש המקצוע בשירות השיקומי (כגון: קורס למנהלי יחידות שקום, קורס לעובדים מקצועיים חדשים וקורס מתקדם לעובדים מקצועיים). עדיפות תינתן לאנשי מקצוע שעברו הכשרה כמנחי התערבות מקדמת החלמה.
- ◀ **משמש בהווה כמדריך** לשני אנשי צוות לפחות, שהנם אנשי מקצוע או עובדים סמך מקצועיים בתחום השיקום בבריאות הנפש בקהילה.
- ◀ מתחייב להדריך במהלך השנה לפחות שני מודרכים ממסגרת שיקומית כלשהי. חשוב להדגיש כי לא יתקבלו לקורס אנשי מקצוע אשר אינם **עוסקים בפועל** במתן הדרכה!
- ◀ **מקבל בפועל** הדרכה על הדרכה על ההדרכות אותן נותן לאנשי מקצוע/צוות סמך מקצועי.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 1,660 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 3,930 ש"ח.

קורס הכשרה לנותני שירות בעלי ידע מנסיון (קורס צני"ש לשעבר)

השלוחה הצפונית בחיפה

רכזת: גב' רונית שוסטר, M.A.
בחינוך מיוחד

ימי ב', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 16.1.2017

תאריך סיום: 19.6.2017

מפגש מקדים: 5.12.2016

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גב' עליזה פלד, M.A.
בתראפיה בהבעה ויצירה

ימי ה', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 5.1.2017

תאריך סיום: 1.6.2017

מפגש מקדים: 1.12.2016

תאריך סגירת הרשמה: 5.11.2016

על הקורס

הקורס הוא קורס בסיסי המיועד למתמודדים המעוניינים ויכולים למלא תפקידים כנותני שירותים בעלי ידע מניסיון במערך השיקום בבריאות הנפש. הקורס יעסוק בנושאים כגון: חוק השיקום, סל שירותי השיקום, חזון ההחלמה ותרגומו לעשייה יום יומית, הכרות עם עקרונות השיקום, פסיכותרפיה, מיומנויות, כלים ושיטות התערבות הרלוונטיים לעבודת נותן השירות בעל ידע מנסיון. הקורס יעסוק בתפקיד העובד המומחה מתוך ידע מניסיון, משמעותו במסגרת, ויעניק כלים לשימוש בידע זה במסגרות השיקום.

מטרות הקורס

- ◀ לאפשר וללוות את המעבר ממתמודד למתמודד נותן שירות.
- ◀ רכישת כלים להשתלבות ועבודה במערכי הטיפול והשיקום השונים כמומחה לידע מתוך ניסיון.

מבנה הקורס

הקורס יכלול 20 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד, כאשר בשעתיים האחרונות תתקיים סדנת הדרכה בקבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 משתתפים, בעלי ידע מנסיון.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ תתאפשר היעדרות של יום וחצי בלבד בכל מהלך הקורס.
- ◀ קריאה של ספרות מקצועית בעברית שתחולק במהלך הקורס.
- ◀ השתתפות בסדנת הדרכה והגשת עבודת סיכום אירוע שהוצג בסדנה.
- ◀ השתתפות בתצפיות במסגרות שיקום כולל הגשת עבודת סיכום התצפית.
- ◀ הגשת עבודת סיכום של הקורס.

תנאי קבלה

- ◀ בעל 12 שנות לימוד לפחות.
- ◀ עובד כעובד מן המניין (ולא כמשתקם) במקום עבודה כלשהו (לאו דווקא כצרכן נותן שירות)
- ◀ עדיפות לבעלי נגישות למחשב, אינטרנט ודואר אלקטרוני.
- ◀ משמש בהווה או מתכוון לשמש בעתיד הקרוב כעובד מן המניין בתחום בריאות הנפש.
- ◀ בעל יכולת עמידה במטלות הקורס: השתתפות בשיעורים פרונטליים, השתתפות בסדנת הדרכה, כתיבת עבודות, קריאת חומרי לימוד, יציאה לתצפיות במסגרות שיקומיות באופן עצמאי.
- ◀ הבנה ודיבור של השפה העברית באופן מלא.
- ◀ מילוי טופס ראשוני ושליחתו חודש לפני תחילת הקורס.
- ◀ כחודש לפני תחילת הקורס יעברו המועמדים מפגש קבוצתי מקדים של כשעתיים, וראיון אישי על ידי צוות הקורס.

עלות הקורס

- ◀ עלות למשתתף – 1,260 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 7,170 ש"ח.
  - ◀ עלות ההשתתפות למשתתפים נוספים בשלב ההתמקצעות יקבע בהמשך.
- ביה"ס יעניק מילגות חלקיות למשתתפים בהתאם לצורך, יש לבקש את המלגה בזמן הרישום לקורס.
- ** יש לשלוח את טופס הפרטים האישיים, כולל קו"ח במייל לבית הספר לשיקום עד שבוע לפני המפגש המקדים לקורס. מועמד שלא ישלח טופס זה לא יוזמן למפגש המקדים ומועמדותו תיפסל.

קורסי התמקצעות לנותני שירות בעלי ידע מניסיון: עמיתים מומחים, עמיתים לזכויות, נאמני איכות השירות

על הקורסים

התמקצעותיות אלו מיועדות למתמודדים בעלי ניסיון בפועל כנותני שירות במערך השיקום בבריאות הנפש. כל התמקצעות מוכוונת לתפקידים יעודיים למתמודדים, הנפתחים בשנים האחרונות במערך השיקום בבריאות הנפש. כל התמקצעות תיתן ידע, כלים ומיומנויות רלוונטיות לתפקיד המיועד, ותרחיב את הידע בנושאים הרלוונטיים לה למשתתפי הקורס. הקבלה לתעסוקה בתחום ההתמקצעות אינה מובטחת בסיום הקורס, ואין בקורס משום הבטחה לתעסוקה כלשהי.

מטרות הקורסים

רכישת כלים, ידע ומיומנויות פציפיים רלוונטיים לתחום הלמידה בהתמקצעות.

מבנה הקורסים

הקורסים כוללים בין 8-10 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד, בהתאמה לכל קורס. הקורסים יתקיימו בקריה האקדמית אונו.

משתתפים

- ◀ הקורס מיועד לעד 30 משתתפים, בעלי ידע מניסיון.
- ◀ עדיפות תינתן לבוגרי קורס נותני שירות בעלי ידע מניסיון (קורס צנ"ש לשעבר).
- ◀ כל המועמדים יעברו ראיון קבלה אישי וקבוצתי בהתאם לצורך.
- ◀ קבלה לקורס תיעשה על בסיס התאמה ומקום פנוי.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 450 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 2,560 ש"ח.

פרטים נוספים ימסרו בהמשך, אנא עיקבו אחר הפרסומים.

קורס הכשרה בסיסי למדריכי שיקום, חונכים וסומכים במערך השיקום בבריאות הנפש

הקריה האקדמית אונו	השלוחה הצפונית בחיפה	השלוחה הדרומית בבאר שבע
רכזת: גבי אורלי צבר, M.Sc. O.T.	רכזת: גבי גפן ניסים, M.A.	רכזת: גבי גילה רשף, M.S.W.
ימי א', בין השעות 9:30-15:00 תאריך פתיחה: 4.12.2016 תאריך סיום: 2.4.2017 תאריך סגירת ההרשמה: 4.11.2016	ימי ד', בין השעות 9:30-15:00 תאריך פתיחה: 4.1.2017 תאריך סיום: 10.5.2017 תאריך סגירת ההרשמה: 2.12.2016	ימי ד', בין השעות 9:30-15:00 תאריך פתיחה: 30.11.2016 תאריך סיום: 22.3.2017 תאריך סגירת ההרשמה: 29.10.2016

על הקורס

למדריך תפקיד מרכזי בקידומו של האדם המתמודד עם מחלה נפשית, יחד עם זאת, מעצם הגדרת תפקידו, הוא אינו מגיע לתפקידו עם רגע לימודי מקצועי בתחום זה. הקורס יעניק הכשרה בסיסית למדריכי שיקום/חונכים/סומכים ממסגרות השיקום השונות.

הקורס יעסוק בנושאים כגון: חוק השיקום, סל שירותי השיקום, חזון ההחלמה ותרגומו לעשייה יום יומית, פסיכופתולוגיה, מיומנויות, כלים ושיטות התערבות הרלוונטיים לעבודת המדריך. כמו כן יביא הקורס להרחבת נקודות המבט של המדריך: הסתכלות על נקודת המבט של הצרכן, הבנה של המשפחה ומשמעותה בתהליך השיקום, התבוננות על תפקיד הצרכן נותן השירות ומארג העבודה השיקומי במסגרת.

בהתאם לנוהלי משרד הבריאות, קורס זה מהווה תנאי לעבודה כמדריך שיקום במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה.

מטרות הקורס

- ◀ רכישת ידע על עולם השיקום וחזון ההחלמה.
- ◀ למידת גישות ורכישת כלים מעשיים לעבודת מדריך השיקום.
- ◀ הבנת תפקידו הייחודי של מדריך השיקום בתוך מערך השיקום.

מבנה הקורס

הקורס כולל 17 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד. כאשר בשעתיים האחרונות תתקיים סדנת הדרכה בשתי קבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 מדריכי שיקום, חונכים וסומכים ממסגרות השיקום השונות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ השתתפות פעילה בדיונים ובתרגולים בכיתה.
- ◀ הצגת דילמה בסדנת ההדרכה ועיבודה בעבודה כתובה.
- ◀ הצגת מאמר בכיתה.
- ◀ הגשת עבודה מסכמת בקורס.

תנאי קבלה

- ◀ מדריך שיקומי/חונך/סומך בכל אחד מהתחומים במערך השיקום של בריאות הנפש בקהילה.
- ◀ בוגר 12 שנות לימוד לפחות.
- ◀ עובד בפועל במשך שנה לפחות.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב בהמשך עבודה שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

עלות הקורס

עלות למשתתף - 1,320 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות - 4,177 ש"ח.

קורס מתקדם, שלב ב', למדריכי שיקום במערך השיקום בבריאות הנפש

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי לימור אשבל, M.S.W.

ימי א', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 19.3.2017

תאריך סיום: 2.7.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 10.2.2017

על הקורס

הקורס הינו קורס מתקדם למדריכי שיקום שעברו את קורס ההכשרה הבסיסי. הקורס יעמיק את הדיון בערכים ומיומנויות הנדרשות בעבודת המדריך השיקומי, ירחיב את נקודת המבט של המדריך בתחומי ידע רלוונטיים לעולם השיקום בבריאות הנפש, ויתן בידו מגוון של כלים ודרכי התערבות לעבודתו במערך השיקומי.

מטרות הקורס

- ◀ העמקת הידע, הכלים והמיומנויות המתאימים לעבודת מדריך השיקום.
- ◀ פיתוח היכולת המקצועית בעבודה השיקומית היומיומית.
- ◀ העמקת ההבנה לקשרי הגומלין בין המתמודד-המדריך-המשפחה ואנשי המקצוע במסגרת השירות.
- ◀ בניית ארגז הכלים בעבודת המדריך.

מבנה הקורס

הקורס כולל 13 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד, כאשר בשעתיים האחרונות מתקיימת סדנת הדרכה בשתי קבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 מדריכי שיקום ותיקים, אשר עובדים בפועל במסגרות השיקום השונות, עברו את קורס ההכשרה הבסיסי ובידם תעודת סיום מבית הספר הארצי לשיקום שילוב והחלמה, המאושרת על ידי משרד הבריאות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ קריאה של ספרות מקצועית בשפה העברית.
- ◀ השתתפות בסדנת הדרכה, והגשת עבודת סיכום.
- ◀ ביצוע והגשת תרגילים ומשימות שיינתנו במהלך הקורס, כולל כתיבת דו"ח תאור תהליך שיקומי.
- ◀ הגשת עבודת סיכום כולל הפניות לספרות אקדמית.

תנאי קבלה

- ◀ מדריך שיקומי בכל אחד מהתחומים במערך השיקום של בריאות הנפש בקהילה, שעבר את קורס ההכשרה הבסיסי למדריכי שקום.
- ◀ בוגר 12 שנות לימוד לפחות.
- ◀ עובד בפועל במערך השיקומי בקהילה במשך **חמש שנים** לפחות.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב בהמשך עבודה שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס שעולם על ידי משרד הבריאות.
- ◀ במידת הצורך יתקיימו ראיונות קבלה למשתתפים.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 1,080 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 2,368 ש"ח.

קורס בסיסי בנושא שיקום, שילוב והחלמה לעובדים מקצועיים חדשים במערך השיקום בבריאות הנפש

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי אילת מתן, M.Sc. O.T.

ימי א', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 30.4.2017

תאריך סיום: 16.7.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 31.3.2017

על הקורס

מערך השיקום בבריאות הנפש מתרחב ומתפתח, קולט עובדים חדשים ומכשיר עובדים קיימים. ציפיית המערכת היא כי העובדים החדשים יטמיעו וירכשו עקרונות, מיומנויות וכלי עבודה שיקומיים במהירות לפרקטיקת עבודתם היומיומית.

קורס זה מיועד לאנשי מקצוע חדשים אלו, בתחום השיקום, השילוב וההחלמה.

הקורס ידון במהות ופרקטיקה של חזון ההחלמה ועקרונות השיקום והשילוב בבריאות הנפש, ובנושאים המלווים את איש המקצוע לאורך הקשר עם מקבל השירות: היכרות ראשונית, הערכה מכוונת החלמה, קבלת החלטות משותפת, הצבת מטרות אישיות, מרכיבי בנייה וליווי של תכנית שיקום ועוד.

בקורס יושם דגש על תהליך יישום הערכים והתפישות בעשייה היומיומית של איש המקצוע במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה.

מטרות הקורס

להעניק לאנשי מקצוע חדשים בתחום הכשרה בסיסית, להקנות ולחזק תפישות וערכים העומדים בבסיס חזון ההחלמה ועבודת השיקום בקהילה ולייצר שפה משותפת של שיקום והחלמה.

מבנה הקורס

הקורס כולל 12 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד, כאשר בשעתיים האחרונות מתקיימת סדנת הדרכה בשתי קבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 אנשי מקצוע חדשים בתחום השיקום, מראשית כניסתם לשירות ועד שנה במסגרות השיקום השונות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ קריאה של ספרות מקצועית שתחולק במהלך הקורס.
- ◀ הגשת תרגיל ביישום גישת ההחלמה.
- ◀ מטלת סיום - תיאור תהליך התערבות ועבודה שיקומית.
- ◀ הגשת סיכום אירוע בסדנת ההדרכה.

תנאי קבלה

- ◀ עובד מקצועי (מרפא בעיסוק, עו"ס, פסיכולוג, איש סיעוד פסיכיאטרי מוסמך, בוגר החוג לבריאות נפש קהילתית או כל איש מקצוע אחר בתחום השיקום בבריאות הנפש), העובד במערך השיקום בבריאות הנפש מראשית כניסתו לשירות ועד שנה במסגרות השונות.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב בהמשך עבודה של שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 1,080 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 2,320 ש"ח.

קורס מתקדם למתאמי שיקום - פרקטיקה וכלים יישומיים

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי ענת שינה-קנדיוטי, M.S.W.

ימי א', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 30.10.2016

תאריך סיום: 5.3.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 23.9.2016

על הקורס

הקורס מיועד לאנשי מקצוע בעלי נסיון במערך השיקום בבריאות הנפש, העוסקים בתיאום תהליכי שיקום ובניהול במגוון השירותים. הקורס יעסוק בתפקיד מתאם תכנית השיקום כנוטל חלק בתהליך ההחלמה והשילוב של האדם המתמודד ויתמקד בפיתוח מיומנויות מקצועיות שיקומיות-טיפוליות ומתן כלים להעשרה והרחבה של העבודה השיקומית בשטח.

הקורס יעסוק בשלוש יחידות תוכן מרכזיות:

היחידה הראשונה תעסוק בתפיסת ההחלמה, ליווי תכניות שיקום ושילוב קהילתי. ביחידה זו נתייחס לתפיסת ההחלמה ככלי עבודה המציע התערבויות שונות בקונטקסט של החלמה בעבודת היומיום. כמו כן נעסוק בעקרונות השילוב והשלכותיהן לפרקטיקת העבודה. ביחידה זו נלמד גם התערבויות מקדמות החלמה מהגישה הקוגניטיבית דינמית ונעסוק בנושאים של משמעות ותקשורת.

שתי היחידות הנוספות של הקורס יעסקו בשתי גישות טיפוליות המציעות התערבויות המתאימות לתפיסת ההחלמה ולעבודת השיקום:

- ◀ הגישה ההתנהגותית-קוגניטיבית (CBT) - יילמדו הרעיונות המרכזיים של הגישה, יילמדו ויתורגלו כלים והתערבויות הרלוונטים לעבודה בשיקום והמתאימים לתפיסת ההחלמה, נתמקד בהתערבויות מול התמודדויות שונות (דיכאון, חרדה, הפרעות אישיות), ונלמד את נושא מעגל השינוי והשיח המוטיבציוני.
- ◀ הגישה הנרטיבית - יילמדו ויתורגלו כלים והתערבויות מהגישה הנרטיבית המתאימים לעבודת השיקום ותפיסת ההחלמה.

הקורס ילווה לכל אורכו בתירגול רב של הכלים הנלמדים וזאת על מנת להשתמש בכלים בשדה ולא להשאירם רק כחומר תאורטי.

מטרות הקורס

להעשיר את עובדי השיקום במיומנויות מקצועיות, ובכלים מעולמות הטיפול והשיקום, המותאמות לעקרונות ההחלמה.

מבנה הקורס

הקורס כולל 19 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד, כאשר בשעתיים האחרונות מתקיימת סדנת הדרכה בשתי קבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 אנשי מקצוע בעלי ותק של שנה וחצי לפחות בתחום השיקום בקהילה, מהמסגרות השונות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ הגשת תרגילים על בסיס נושאי הלמידה במהלך הקורס.
- ◀ הכנת מקרה/אירוע כתוב לעבודה בקבוצה והגשת עיבודו על פי ההנחיות.

תנאי קבלה

- ◀ עובד מקצועי (מרפא בעיסוק, עו"ס, פסיכולוג, איש סיעוד פסיכיאטרי מוסמך, בוגר החוג לבריאות נפש קהילתית או כל איש מקצוע אחר מתחום השיקום), בעל ניסיון של לפחות שנה וחצי בתחום השיקום בבריאות הנפש, העוסק כאיש מקצוע במערך השיקום בבריאות הנפש.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב בהמשך עבודה של שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 1,660 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 3,930 ש"ח.

קורס שלב ב' למנהלים מקצועיים במערך השיקום בבריאות הנפש-המנהל המקצועי כמוביל תהליכי חדשנות במסגרת

הקריה האקדמית אונו

רכז: ד"ר ברוס אופנהיימר

ימי ג', אחת לחודש, בין השעות 9:30-13:00

תאריך פתיחה: 22.11.2016

תאריך סיום: 4.7.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 5.11.2016

על הקורס

מנהלים מקצועיים עוסקים בעבודתם בהכוונת הארגון לעבודה מקצועית איכותית, ובהטמעת ערכי השיקום וההחלמה במסגרות הארגון.

השנה, קורס שלב ב' למנהלים מקצועיים ייוחד לנושא קידום תהליכי חדשנות מקצועית, תוך כדי שימת דגש על מפגשים עם מובילי דעה ודרך, על תהליכי שילוב קהילתי כמוקד התייחסות בשיקום בבריאות הנפש, על בניית דרכי הטמעה לתהליכים ארגוניים ועל מפגשי חשיבה עם קובעי המדיניות במשרד הבריאות.

◀ הקורס ילווה בסדנת הדרכה על הדרכה.

◀ פרטים נוספים ימסרו בהמשך.

מבנה הקורס

הקורס כולל 8 מפגשים, כאחת לחודש, בני 4 שעות אקדמיות כל אחד.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 מנהלים מקצועיים בארגונים וביחידות השיקום השונות בבריאות הנפש בקהילה המוכרים ע"י משרד הבריאות.

דרישות הקורס

◀ נוכחות חובה ב- 90% מהשיעורים.

◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב להמשיך עבודה, במשך שנה לפחות מסיום הקורס, בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי קבלה

◀ מנהל מקצועי של יחידות שיקומיות בפועל במשך חצי שנה לפחות.

◀ לפחות 3 מנהלי מסגרות שיקום תחת אחריותו המקצועית.

עלות הקורס

עלות למשתתף - 800 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות - 1,886 ש"ח.

קורס לצוות השיקום הבכיר

הקריה האקדמית אונו

ימי ב', אחת לשבועיים

תאריך פתיחה: ספטמבר 2016

תאריך סיום: יולי 2017

על הקורס

הקורס מיועד לצוות השיקום הבכיר, תכני הקורס יישלחו בהמשך למשתתפים.

**קורסים להכשרה,
הדרכה והטמעה של
התערבויות שיקומיות
מקדמות החלמה
בבריאות הנפש**

הכשרה ארגונית בהתערבויות שיקומיות מקדמות החלמה

ההכשרה להתערבויות שיקומיות מקדמות החלמה זוכה לביקוש ולפניות רבות מארגונים שונים. ביה"ס הארצי להכשרה בשיקום, שילוב והחלמה רואה חשיבות רבה בנושא ההכשרה, היישום, ההדרכה וההטמעה של התערבויות מקדמות החלמה ולאור זאת מבקש להנגיש עצמו ככל הניתן ולענות על יוזמות מבורכות הבאות מן השטח ובכך להעביר את הידע לקהל הרחב של נותני ומקבלי השירותים.

ארגון שיהיה מעוניין להתמקצע בהתערבות מסוימת, ולהכשיר מספר רב של עובדים להתערבות זו, יוכל לרשום ברמה ארגונית עד מקסימום 15 משתתפים לקורס ההכשרה:

- ◀ קורס הפעלה והטמעה של תכנית "ניהול מחלה והחלמה", כהתערבות המבוססת על ראיות בשיקום בבריאות הנפש (IMR).
- ◀ קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות לסינגור עצמי.
- ◀ קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות קבוצתית מקדמת החלמה להפחתת הסטיגמה העצמית (NECT).
- ◀ קורס בתחום השיקום חברתי: הקניית כלים וידע בתחום מיומנויות חברתיות ותקשורת בינאישית, כולל ההתערבות הקוגניטיבית - חברתית (SCIT).
- ◀ קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של כלים המסייעים להנעת שינוי והערכה ופיתוח מוכנות לשיקום (Assessing and Developing Readiness).
- ◀ קורס להכשרת מטפלים על פי הגישה הקוגניטיבית דינאמית (DCI) המבוססת על תורתו של פרופ' פוירשטיין ומותאמת לאוכלוסיית בריאות הנפש.
- ◀ קורס הכשרה בתחום השיקום התעסוקתי: תיאוריה, מיומנויות וכלי התערבות קוגניטיביים - תפקודיים, כולל ההתערבות החדשנית בשיקום תעסוקתי: Cognitive Skills for Work.
- ◀ קורס להכשרת מנחים לקורס קשת לתקשורת יעילה במשפחה שאחד מחבריה מתמודד עם מחלה פסיכיאטרית.

ארגון המעוניין בכך, יפנה בקשה לביה"ס לשיקום ויתחייב לכמות משתתפים צפויה, אותה הוא מעוניין להפנות לקורס. בנוסף, עליו לצרף את טופס ההצהרה על יישום ההתערבות בארגון (נספח מס' 1) חתום.

קורס הפעלה והטמעה של תכנית "ניהול מחלה והחלמה", כהתערבות המבוססת על ראיות בשיקום בבריאות הנפש Illness Management and Recovery (IMR)

כפר קרע, מיועד למגזר הערבי
רכזת: ד"ר פאולה גרבר אפשטיין

ימי ה', בין השעות 9:30-15:00
תאריך פתיחה: 1.12.2016
תאריך סיום: אוגוסט 2017

תאריך סגירת ההרשמה: 18.11.2016

הקריה האקדמית אונו
רכזת: ד"ר פאולה גרבר אפשטיין

ימי ג', בין השעות 9:30-15:00
תאריך פתיחה: 15.11.2016
תאריך סיום: 18.7.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 11.10.2016

ניהול מחלה והחלמה (IMR) הינה התערבות פסיכו-שיקומית המבוססת ראיות, שמטרתה הכלליות הן לאפשר למתמודד לרכוש ידע ולפתח מיומנויות המסייעות לו לנהל את מחלתו ולצמצם את השפעות הסימפטומים על חייו, תוך הצבת והשגת יעדים ומטרות אישיות בעלות משמעות עבורו. ההתערבות מורכבת מתכנית מקיפה המוגשת כחוברת עבודה וכוללת: מידע לגבי המחלה ואופן הטיפול בה, אסטרטגיות המקדמות בחירה ושימוש יעיל בתרופות, דרכי התמודדות עם לחץ וסימפטומים, הכשרה במיומנויות חברתיות והכנת תכנית להפחתת הישנות המחלה. העברת ההתערבות מתבססת על שימוש בטכניקות פסיכו-חינוכיות, קוגניטיביות-התנהגותיות ומוטיבציוניות.

בשנת הלימודים הנוכחית, יפתח גם קורס IMR, מותאם לחברה הערבית

במהלך הקורס המותאם, יינתן דגש על סוגיות ומאפיינים ייחודיים של החברה הערבית על מנת לקדם הטמעה מותאמת תרבות על סמך הניסיון שהצטבר במהלך השנים האחרונות יחד עם המשך למידה מהשטח.

- ◀ קורס זה יתקיים בשפה העברית, וילווה בחלקו על ידי מנחים דוברי ערבית.
- ◀ חוברת ההתערבות תורגמה לשפה הערבית ותהיה חוברת העבודה למשתתפי הקבוצות במסגרות.
- ◀ יש לציין כי הקורס המותאם מיועד למסגרות שיקום במגזר הערבי, המלוות מתמודדים דוברי ערבית.

למי מיועדת תכנית ההכשרה הליזוי וההטמעה?

תכנית ההכשרה מיועדת למנהלים, עובדים בכירים ועובדי שיקום (אנשי מקצוע, עובדים סמך מקצועיים כמדריכי שיקום, חונכים וצרכנים נותני שירות) בתחום טיפול ושיקום בברה"ג, בעלי ניסיון בתחום השיקום של שנה ויותר העובדים בשירותי שיקום הנותנים שירות לחברה הערבית, וביכולתם לסייע בהטמעת ההתערבות בשירותים השונים.

מטרות הקורס

הכשרת עובדי שיקום כמנחים מקצועיים ליישום ההתערבות במסגרות השיקום השונות, בהווה ובעתיד תוך הרחבת שילוב גישת החלמה בפרקטיקה היומית, זאת על ידי הקניית כלים ומיומנויות מגוונות למנחים. הלמידה מתבצעת הן באופן תיאורטי והן באופן יישומי תוך ליווי והדרכה מקצועיים המתמקדות בליווי העברת ההתערבות IMR במהלך כל שלבי הקורס.

תכנים מרכזיים בקורס

הכרות עם ההתערבות ניהול מחלה והחלמה, רקע לפיתוח המודל, תוכן ההתערבות, אסטרטגיות ומיומנויות להעברתה ויישומה ובשטח, תוך חשיפה לידע בנושא החלמה, מידע לגבי המחלה ואופן הטיפול בה, אסטרטגיות המקדמות את הבחירה ושימוש יעיל בתרופות, דרכי התמודדות עם דחק וסימפטומים, הכשרה במיומנויות חברתיות, הכנת תכנית למניעת הישנות המחלה, אסטרטגיות קוגניטיביות התנהגותיות, מוטיבציוניות ופסיכו-חינוכיות.

למידע נוסף על IMR:

<http://mentalhealth.samhsa.gov/cmhs/communitysupport/toolkits/illness>

מבנה הקורס

לקורס שלושה שלבים:

- ◀ שלב ראשון: הכשרה ראשונית של שני מפגשים מרכזים (5 שעות אקדמיות כל מפגש, שבוע אחרי שבוע) שתכלול הקניית ידע תיאורטי ויישומי, כולל התנסות ותרגול כהכנה להנחיית IMR
- ◀ שלב שני: החל מהחודש השני לקורס: יתקיים כל שבועיים מפגש של 4 שעות אקדמיות שיכלול הדרכה קבוצתית ומפגשי העשרה.
- * לתשומת לבכם, ישנם שבועות שהקורס יתקיים במועדים אחרים בהתאם למועדי חג. תאריכים מדויקים ימסרו בתחילת הקורס.
- ◀ יום הלימודים הוא בימי שלישי (2 ימי הכשרה וכ-15 מפגשים הדרכה/העשרה) יונחו על ידי דר' פאולה גרבר-אפשטיין וגב' אנדראה פינארט.
- ◀ הלימוד יהיה בחלקו פרונטאלי ובחלקו סדנאי, כולל למידת עמיתים, הסטודנטים יתבקשו להציג את עבודתם בשטח, וסוגיות העולות בעשייה בשטח, תוך תרגול מעשי של אסטרטגיות ומיומנויות הנחיה וכלים ליישום התערבות.
- ** סילבוס סופי עם מערכת שעות מדויקת יחולק לסטודנטים שיתקבלו לקורס.
- ◀ יישום ההתערבות בשטח: כחלק מרכזי מתהליך הלמידה ניתן דגש ליישום ההתערבות בשטח, לפיכך לאחר הלמידה הראשונית, (חודש אחרי תחילת הקורס) הסטודנטים יתבקשו להתחיל להנחות קבוצת IMR שבועית בשרות בו הם עובדים.
- ◀ חשוב לדעת: הקבוצה תונחה על ידי שני מנחים, במסגרת עבודתם בשטח (אישור למנחה יחיד יינתן רק במקרים חריגים).

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 משתתפים (לפחות 2 מכל ארגון), שיוכשרו כמנחי התערבות "ניהול מחלה והחלמה". הוא נועד לאנשי מקצועי, מדריכי שיקום וצרכנים נותני שירות. נדרשת לפחות שנת ייסיון בשטח בעבודה בתחום בריאות הנפש.

דרישות הקורס

- ▶ ההתערבות ניהול מחלה והחלמה נשענת על חוברת עבודה, הדרושה לכל משתתף בקבוצת ההתערבות, לכן על הארגון להתחייב לספק את החוברות למשתתפי הקבוצה.
- ▶ כל סטודנט מחויב למלא אחר המטלות שיוצגו בסילבוס שיחולק עם קבלת המועמדים לקורס ויוסברו בתחילת הקורס (מטלות אלו הם תנאי לקבלת התעודה). המטלות כוללות בין היתר נוכחות חובה והשתתפות פעילה בהדרכות ובימי הלמידה, הצגת מקרה, כתיבת דו"ח שבועי על הנחיית ההתערבות.
- ▶ על המשתתף להגיע לימי הלמידה, הכשרה והדרכה באופן סדיר, חובת השתתפות 90% מימי ההכשרה ו-90% מימי ההדרכה והעשרה במהלך השנה. כמו כן על המנחים להנחות באופן סדיר, אחת לשבוע ועד לסיום הקורס את ההתערבות בשטח.
- ▶ במידה וסטודנט יפסיק את השתתפותו בקורס, לא ינחה התערבות, או יפסיק את הנחייתה, יאלץ להחזיר את עלות הקורס כפי ששולמה על ידי משרד הבריאות.
- ▶ במידה ולא מסיים את חובותיו לקורס: העברת 2 סבבים של ההתערבות IMR לא יוכל להשתתף בקורס אחר בביה"ס לשיקום עד שלא ישלים את חובותיו כנ"ל.
- ▶ העובד המשתתף בקורס מחויב להמשיך עבודה במשך שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת עבודתו בתחום השיקומי, בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי קבלה

הרשמה הינה על פי צמד מנחים (2 מנחים ממסגרת), באחד התפקידים הבאים: מדריכי שיקום, אנשי מקצוע או צרכנים נותני שירות, בעלי ניסיון בתחום השיקום בבריאות הנפש של שנה לפחות.

** עדיפות תינתן לצמד מנחים בהם יהיה לפחות איש מקצוע אחד ביחידת ההנחיה.

- ▶ לפני תחילת הקורס יתקיימו ראיונות קבלה.
- ▶ ראיונות הקבלה יתקיימו ב-1.11.2016 בקריה האקדמית אוננו.
- ▶ מחויבות להפעלת ההתערבות במהלך הקורס (תחילת ההתערבות סוף נובמבר וסיומה סוף יולי) והמשך הפעלת התערבות לפחות עוד שנה נוספת העוקבת את הקורס (לצורך הטמעת ההתערבות), באופן קבוצתי או פרטני. על המועמדים להגיש טופס הצהרה (מצ"ב בנספח), בו מוצג אופן היישום של ההתערבות במהלך הקורס, ולאחריו.
- ▶ חשוב לציין כי במידה ומועמד מכל סיבה שהיא לא יוכל להתחייב להנחיה רציפה מתחילת ההתערבות ועד לסופה, אין באפשרותו להירשם לקורס.
- ▶ עדיפות תינתן לארגונים שיציעו תכנית להרחבת הטמעת ההתערבות בארגונם מעבר לעובדים המשתתפים בתכנית הלימודים.

עלות הקורס

- עלות למשתתף - 2,810 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות - 6,692 ש"ח.
- למפגש הראשון יש להביא את טופס הצהרה על יישום ההתערבות בארגון (נספח מס' 1) חתום.
- ▶ התערבות ניהול מחלה והחלמה תורגמה והותאמה לעברית ע"י החוג לבריאות נפש קהילתית, אוניברסיטת חיפה. הקורס מלווה בייעוץ אקדמי של פרופ' דיוד רועה, Ph.D. פרופסור מן המניין בחוג לבריאות נפש קהילתית באוניברסיטת חיפה.

קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות לסינגור עצמי

השלוחה הדרומית בבאר-שבע

רכזת: גב' גילי פרימרמן, M.Sc. O.T.

ימי ג', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 17.1.2017

תאריך סיום: 6.6.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 9.12.2016

על הקורס

סינגור עצמי הינו כלי תקשורתי קוגניטיבי, שמטרתו לאפשר לאדם לקדם את זכויותיו, מטרותיו ושאיפותיו, מתוך אחריות אישית על עצמו ועל חייו.

בפעולת הסינגור העצמי, האדם משמיע את קולו, מגן על זכויותיו ומבטיח שיסופקו לו השירותים המתאימים לצרכיו. הסינגור העצמי נועד להבטיח שנקודת מבטו ותקוותיו של האדם יישמעו ושהוא עצמו יפעל לקדמם (קוזמינסקי, 2004).

הקורס יעסוק בנושאים תיאורטיים מרכזיים וקישורם לפעילות הסינגור, בתחום בריאות הנפש: שיקום, החלמה ושילוב, פסיכולוגיה חיובית, סינגור עצמי, מכוונות עצמית ותיאורית הייחוסים הסיבתיים. בנוסף יושם דגש על נושא בניית קבוצת התערבות והפעלתה בהנחיה משותפת במסגרות.

◀ הקורס מוכר כ-2 נקודות זכות בלימודי תואר ראשון בחוג לחינוך בקריה האקדמית אוננו.

קיימים שני מודלים להעברת התערבות הסינגור העצמי:

- ◀ מודל אחד הינו פרטני או קבוצתי, אשר מיועד לעובדים מקצועיים או לזוג מנחים, כאשר אחד מהם לפחות הינו עובד מקצועי.
- ◀ מודל נוסף, מיועד לעובדים סמך מקצועיים בלבד ויש להעבירו באופן פרטני בלבד.

מטרות הקורס

- ◀ לימוד כלי התערבות הסינגור העצמי.
- ◀ רכישת ידע בנושא פסיכולוגיה חיובית, רשת תמיכה, סינגור עצמי וחשיבותו.
- ◀ רכישת מיומנויות בסיסיות להנחיית קבוצה.
- ◀ ליווי והדרכה מקצועיים למנחי ההתערבות.

מבנה הקורס

הקורס כולל 5 מפגשי למידה בני 6 שעות כל אחד, כאשר חלק מהשעות הינן סדנאות הדרכה. בנוסף, יתקיימו כ-5 מפגשי הדרכה קבוצתית ליישום והטמעת ההתערבות בפועל, אחת לשלושה שבועות בממוצע.

◀ מבנה ההתערבות הוא של שעה בשבוע, משך ההתערבות - כחצי שנה.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 משתתפים, שיוכשרו באחד משני המודלים האפשריים להעברת התערבות הסינגור. המשתתפים יכולים להיות עובדים מקצועיים או סמך מקצועיים (מדריכי שקום, חונכים, מומחים) מהמסגרות השונות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ העברת התערבות הסינגור בקבוצה או באופן פרטני עם שני מתמודדים לפחות.
- ◀ הגשת דו"חות על פי דרישה במהלך העברת ההתערבות במסגרות.
- ◀ נדרשת התחייבות הארגון להקצות למנחים שעתיים שבועיות להכנת והעברת הקורס במסגרת בשנה הראשונה והעוקבת, וכן לאורך תהליך הטמעה.
- ◀ סטודנט אשר יפסיק את לימודיו בקורס או במידה שלא מעביר את ההתערבות תוך כדי הקורס, ייאלץ להחזיר את עלות הקורס כפי ששולמה על ידי משרד הבריאות.
- ◀ סטודנט אשר לא יסיים את חובותיו לקורס, לא יוכל להשתתף בעתיד בקורס אחר בביה"ס לשיקום, עד שלא ישלים את חובותיו כנ"ל.
- ◀ סטודנט המשתתף בקורס מחוייב להמשך עבודה בשנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי קבלה

- ◀ עובדים מקצועיים, בעלי מינימום שנת נסיון בשיקום בבריאות הנפש או עובדים סמך מקצועיים בעלי מינימום שנתיים נסיון בשיקום בבריאות הנפש. לעובדים סמך מקצועיים שעברו קורס הכשרה בסיסי למדריכי שיקום, תינתן עדיפות על עובדים סמך מקצועיים אחרים שלא עברו קורס זה.
- ◀ מחוייבות להפעלת קבוצה אחת (או עבודה פרטנית עם שני מתמודדים לפחות), תוך כדי הקורס והעברת ההתערבות באותה מתכונת בשנה העוקבת את הקורס.
- ◀ על המועמדים להגיש טופס הצהרה (מצ"ב בנספח), בו מוצג אופן יישום ההתערבות במהלך הקורס, ולאחריו במסגרות.
- ◀ עדיפות תינתן לארגונים שיציעו תכנית להרחבת הטמעת ההתערבות בארגונם מעבר לעובדים המשתתפים בתכנית הלימודים.

עלות הקורס

- ◀ עלות למשתתף - 1,190 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות - 2,820 ש"ח.
- ◀ למפגש הראשון יש להביא את טופס ההצהרה על יישום ההתערבות בארגון (נספח מס' 1) חתום.

קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות קבוצתית מקדמת החלמה להפחתת הستيגמה העצמית Narrative Enhancement and Cognitive Therapy for Self – Stigma (NECT)

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי עמית ימין, M.S.W.

ימי ג', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 3.1.2017

תאריך סיום: 27.6.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 25.11.2016

על הקורס

סטיגמה עצמית מהווה מכשול העומד בדרכו של אדם המתמודד עם מחלת נפש בתהליך ההחלמה.

לאור השפעותיה השליליות של הסטיגמה העצמית על הזהות והתפיסה העצמית, פותחה התערבות קבוצתית מקדמת החלמה שמטרתה לסייע בהפחתת הסטיגמה העצמית של האדם המתמודד עם מחלת נפש ובהרחבת הנרטיב והזהות אל מעבר למחלה. ההתערבות, ששמה המתמודד (NECT) Narrative Enhancement and Cognitive Therapy for Self Stigma, מבוססת על שלוש גישות מהמובילות בתחום השיקום וההחלמה – הגישה הפסיכוינוכית, הגישה הקוגניטיבית והגישה הנרטיבית.

התערבות שמתקיימת במסגרת קבוצתית, מזמינה את האדם להיכרות עם התפיסה העצמית שלו, ללמידה משותפת ולרכישת אסטרטגיות חשיבה חלופיות שמטרתן לאתגר תפיסות עצמיות שליליות. התהליך האישי והקבוצתי מסייע לאדם להרחיב ולהעשיר את התפיסה העצמית שלו, באופן שעשוי אף לשפר את התמודדותו ביומיום. התערבות ה-NECT תופסת תאוצה בשנים האחרונות ומיושמת בשירותי שיקום רבים בבריאות הנפש, בארץ ובעולם.

מנחי ההתערבות ירכשו במהלך הקורס מגוון מיומנויות וכלים המשמשים בליווי תהליך השיקום וההחלמה, שמושגות על ערכי הליבה של גישת החלמה. כמו כן, יפתחו המנחים את יכולותיהם בהנחיית קבוצה.

מטרות הקורס

- ◀ לימוד ההתערבות להפחתת סטיגמה עצמית.
- ◀ רכישת ידע בנושא החלמה, סטיגמה וסטיגמה עצמית.
- ◀ היכרות עם הגישות: הפסיכוינוכית, הקוגניטיבית והנרטיבית.
- ◀ רכישת מיומנויות וכלים להנחיית התערבות ה-NECT.
- ◀ רכישת מיומנויות בסיסיות להנחיית קבוצה.
- ◀ ליווי והדרכה מקצועיים למנחים לאורך הפעלת ההתערבות (כשישה חודשים).

מבנה הקורס

- ◀ הכשרה ראשונית של יומיים מרוכזים (6 שעות אקדמיות כל אחד), הכוללים קניית ידע בסיסי על ההתערבות ועולמות התוכן שבבסיס היום הכשרה שלישי יתקיים במהלך הקורס.
- ◀ הקמת קבוצת NECT והנחייתה, מיד עם תום ההכשרה הראשונית, בשירות בו עובד הסטודנט (עם סטודנט נוסף מאותו שירות). הסטודנטים ינחו עשרים מפגשים של קבוצת ה NECT שיקימו בשירות, לאורך כחצי שנה.
- ◀ תשעה מפגשי הדרכה ולמידה (4 שעות אקדמיות כל אחד), שילוו את הסטודנטים ביישום הפרקטי של ההתערבות במהלך הקורס. מפגשים אלו יתקיימו אחת לשבועיים-שלושה (מועדים יימסרו מראש).
- ◀ מפגשי ההדרכה יונחו על ידי גבי עמית ימין, גבי אילת מתן וגבי נטע מרגלית.
- ◀ מפגשי ההכשרה, הלמידה וההדרכה יתקיימו בימי ג' בקריה האקדמית אונו. סה"כ 12 מפגשים.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 משתתפים (לפחות 2 מכל ארגון, לפחות אחד מהם הינו איש מקצוע), שיוכשרו כמנחי התערבות NECT.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ הקמה והנחיית קבוצת NECT.
- ◀ הגשת עשרים דו"חות שבועיים למנחי הקורס במהלך העברת ההתערבות.
- ◀ הדפסת חוברות עבודה (manual) כמספר המשתתפים בקבוצה (באחריות הארגון בו מתקיימת ההתערבות).
- ◀ סטודנט אשר יפסיק את לימודיו בקורס או במידה שלא מנחה קבוצה תוך כדי הקורס, ייאלץ להחזיר את עלות הקורס כפי ששולמה על ידי משרד הבריאות.
- ◀ סטודנט אשר לא יסיים את חובותיו לקורס (הנחיית 2 קבוצות NECT), לא יוכל להשתתף בעתיד בקורס אחר בביה"ס לשיקום, עד שלא ישלים את חובותיו כנ"ל.
- ◀ סטודנט המשתתף בקורס מחוייב להמשך עבודה במשך שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי קבלה

- ◀ ניסיון של שנה לפחות בעבודה בתחום השיקום בבריאות הנפש.
- ◀ עדיפות לשני מנחים מאותה מסגרת - לפחות אחד מהם חייב להיות איש מקצוע.
- ◀ התחייבות להנחות קבוצה במהלך הקורס בשירות בו מועסק המשתתף.
- ◀ התחייבות להנחות קבוצה נוספת בשנה שלאחר סיום הקורס (על המועמדים להגיש טופס הצהרה המצורף בנספח, בו מוצג אופן היישום של ההתערבות במהלך הקורס ולאחריו).
- ◀ התחייבות של השירות לאפשר למשתתף להנחות קבוצה בשירות בו הוא מועסק.
- ◀ עדיפות תינתן לארגונים שיציעו תכנית להרחבת הטמעת ההתערבות בארגונם מעבר לעובדים המשתתפים בתכנית הלימודים.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 1,830 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 4,306 ש"ח.
למפגש הראשון יש להביא את טופס ההצהרה על יישום ההתערבות בארגון (נספח מס' 1)
חתום.

- ◀ ההתערבות להפחתת סטיגמה עצמית תורגמה והותאמה לעברית ע"י המרכז להכשרה ולחקר שירותים ומדיניות בתחום בריאות הנפש הקהילתית, החוג לבריאות נפש קהילתית, אוניברסיטת חיפה.
- ◀ הקורס מלווה בייעוץ אקדמי של פרופ' דייוויד רועה, Ph.D פרופסור מן המניין בחוג לבריאות נפש קהילתית באוניברסיטת חיפה.

קורס בתחום השיקום החברתי: הקניית כלים וידע בתחום מיומנויות חברתיות ותקשורת בינאישית, כולל ההתערבות הקוגניטיבית-חברתית-SCIT

הקריה האקדמית אונו

רכזות: גבי יעל לפידות – מרפאה בעיסוק M.H.A.

וגבי עדי לידר-ברבינג M.S.W.

ימי ד', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 14.12.2016

תאריך סיום: 5.7.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 12.11.2016

על הקורס

קשרים חברתיים הנם חלק בלתי נפרד מחיי היום-יום של כולנו ואנו נדרשים להשתמש בקוגניציה חברתית ומיומנויות חברתיות – בכל תחומי החיים: בעבודה, במשפחה, עם חברים ואפילו בדרך לקניות במכולת.

מחקרים שנעשו בתחום בריאות הנפש, מצביעים על חסכים ולקויות בתחומים אלה, בקרב אנשים המתמודדים עם מגבלה נפשית, המשפיעים על תהליך ההחלמה של המשתקמים ועל יכולתם להשתלב בקהילה.

הצורך בהרחבת הידע והכלים בתחום החברתי, עולה מקרב משתקמים ואנשי מקצוע כאחד. הקורס לשיקום חברתי, בא לענות על צורך זה, באמצעות הקניית ידע תיאורטי ומעשי.

נושאים עיקריים הנלמדים במסגרת הקורס:

בקורס נפנה זרקור להתבוננות על התחום החברתי, על האתגרים וההזדמנויות הטמונים בו. נלמד כיצד לאבחן ולמפות את העולם החברתי ביחד עם המשתקמים, וכיצד ניתן לשפר קשרים חברתיים באמצעות מודלים וכלים להתערבות. נעמיק בהיכרות עם ההתערבות הקוגניטיבית-חברתית, ה- SCIT – Social Cognition and Interaction Training, העוסקת באימון דרכי החשיבה הבינאישיים ויישומם במפגשים בינאישיים.

על התערבות ה- SCIT

ה- SCIT הינה התערבות קבוצתית מובנית, בת 20-24 מפגשים שבועיים בני שעה. ההתערבות פותחה בארצות הברית, במטרה לסייע בפיתוח חלקי הקוגניציה החברתית, אשר נמצאו כפגועים בקרב אנשים המתמודדים עם מגבלה נפשית וקשיים בתקשורת הבינאישית. בהתאם לכך, מתמקדת ההתערבות בלמידה ותרגול של התחומים הבאים:

- ◀ תפיסת רגשות.
- ◀ תיאוריה של הדעת (מטה קוגניציה).
- ◀ סגנונות ייחוס.

ההתערבות משלבת בין עקרונות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי ועבודה פסיכו-חינוכית, על מנת לאפשר למידה והתפתחות מיטבית למשתתפים בקבוצה.

תהליך הנחית הקבוצה והלמידה כולל

- ◀ גיוס 10-15 משתתפים לקבוצה. הצגת ההתערבות בשירות ותאום התשתיות הנדרשות לצורך פתיחת הקבוצה (חדר, עזרים טכניים).
- ◀ הנחיית 20-24 מפגשים בני שעה אחת, אחת לשבוע ב'קו-הנחייה'.
- ◀ התחייבות לפגישות תכנון וחשיבה ב'קו', לפני ואחרי כל מפגש.
- ◀ התייעצות בנוגע לדילמות והתלבטויות.

מטרות הקורס

- ◀ הקניית ידע בסיסי בתחום השיקום החברתי.
- ◀ מתן כלים וידע למיפוי ותרגול תקשורת בינאישית יעילה.
- ◀ הכשרת מנחים מקצועיים להנחיית התערבות ה- SCIT בהווה ובעתיד.

מבנה הקורס

- ◀ הקורס כולל 18 ימי למידה והכשרה. המפגשים יכללו:
- ◀ הכשרה בסיסית בתחום השיקום והקוגניציה החברתית.
- ◀ היכרות עם התערבות ה- SCIT והכנות לקראת פתיחת קבוצה.
- ◀ הדרכה קבוצתית וליווי פרטני.
- ◀ פרקטיקום יישומי: הנחית ההתערבות (יחד עם מנחה נוסף, הנחיה ב'קו') במסגרת בה הסטודנט עובד במקביל לתהליך הלמידה.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 משתתפים אשר מעוניינים לרכוש ידע בתחום השיקום החברתי ומיומנויות חברתיות ולקבל הכשרה כמנחי התערבות ה SCIT. ההתערבות מועברת בזוגות, כאשר אחד מבני הזוג מחויב להיות איש מקצוע כהגדרתו בתחום השיקום בבריאות הנפש.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ זמינות ללמידה והנחיית קבוצה.
- ◀ הגשת תרגילים וסיכומי מפגשים קבוצתיים, אחת לשבוע.
- ◀ הנחיית קבוצת SCIT במהלך הקורס וקבוצה נוספת בשנה העוקבת.
- ◀ השתתפות פעילה בקבוצת ההדרכה ובשיעורים.
- ◀ סטודנט אשר יפסיק את לימודיו בקורס או במידה שלא מנחה קבוצה תוך כדי הקורס, ייאלץ להחזיר את עלות הקורס כפי ששולמה על ידי משרד הבריאות.
- ◀ סטודנט אשר לא יסיים את חובותיו לקורס (הנחיית 2 קבוצות SCIT), לא יוכל להשתתף בעתיד בקורס אחר בביה"ס לשיקום, עד שלא ישלים את חובותיו כנ"ל.
- ◀ סטודנט המשתתף בקורס מחויב להמשיך עבודה במשך שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי קבלה

- ◀ הנחיית הקבוצות תיעשה בצמד, כאשר לפחות אחד משני המנחים יהיה בעל תואר אקדמאי בתחומי הטיפול והשיקום וניסיון של שנה לפחות בתחום השיקום בבריאות הנפש.
- ◀ יש להרשם ביחד עם בן זוג להנחיית קבוצה.
- ◀ מחויבות המסגרת להפעלת קבוצה אחת בתקופת ההכשרה וקבוצה נוספת עם סיום הקורס.
- ◀ מחויבות המסגרת לתנאים הפיזיים הנדרשים להעברת ההתערבות הינם: תיאום שעות לימוד והנחיית הקבוצה, חדר המאפשר למידה לקבוצה של 10-15 משתתפים, ברקו ומחשב להקרנת סרטים ומצגות.

עלות הקורס

- עלות למשתתף – 2,200 ש"ח, השתתפות משרד הבריאות – 4,988 ש"ח
- ◀ במפגש הראשון יש להביא את טופס ההצהרה על יישום ההתערבות בארגון (נספח מס 1) חתום.

קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של כלים המסייעים להנעת שינוי והכלי להערכת ופיתוח מוכנות לשיקום (Assessing and Developing Readiness)

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי איילת אונגר, M.S.W.

ימי ב', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 5.12.2016

תאריך סיום: 5.6.2017

תאריך סגירת הרשמה: 5.11.2016

על הקורס

הנעה לשינוי הינה מרכיב משמעותי ומשפיע על תהליכי השיקום, השילוב וההחלמה. תהליך שיקום משמעותי הינו תהליך אותו מוביל האדם בעוד אנשי המקצוע מלווים אותו. פעמים רבות נקבעת הצלחת התהליך באופן ניהולו, וברמת ההבנה באשר למרכיבים השונים המקדמים שינוי. ככל שנדע מהם מרכיבים אלה, מתי נכון להשתמש בהם ובאיילו כלים ניתן להסתייע על מנת להניע שינוי, כך נוכל ללוות את האדם בניהול השינוי באופן שיהיה יעיל ונכון יותר עבורו. בקורס ילמדו שני כלים להתערבות: הראיון המוטיבציוני והכלי להערכה ופיתוח מוכנות לשיקום. שני הכלים יעשירו את התפישה השיקומית של העובד ויסיפקו כלים מעשיים התומכים בתהליך השיקומי.

הראיון המוטיבציוני

הגישה המוטיבציונית הינה שיטה מובילה ומוכחת להנעת שינוי התנהגותי במגוון תחומים. הגישה מסייעת בחקירה ובפתרון של אמביוולנטיות כלפי השינוי מתוך עמדה מקבלת ומכבדת, מסייעת "להשתחרר מתקיעות" ולגייס את המשאבים הפנימיים של האדם לקראת שינוי. בשיטה נעשה שימוש באסטרטגיות להגברת מוטיבציה וחיזוק מחויבות לשינוי, תוך התייחסות לעבודה עם התנגדות וחיזוק הביטחון של האדם במסוגלותו לשינוי. זהו כלי יישומי המשלב טכניקות ראיון לבניית מוטיבציה של האדם לקראת שינוי.

מודל להערכה ופיתוח מוכנות (Readiness)

הערכת מוכנות לשיקום בנויה מתהליך מובנה ושיטתי, הנעשה באופן פרטני. מטרתו, לייצר תמונת מצב עדכנית לגבי מידת הרצון והידע שיש לאדם להתחיל במסע, הכרוך בהשגת תפקיד משמעותי בקהילה באחד מתחומי החיים: מגורים, עבודה, לימודים או חברה. בתהליך ההערכה נעשית בדיקה של המוטיבציה הפנימית והחיצונית של האדם לשינוי. התהליך נעשה בשותפות כאשר איש המקצוע תומך, מעודד ומכוון להתבוננות עצמית ואוטנטית. איש השיקום נמצא בעמדת הקשבה אקטיבית המאפשרת לו ולאדם לצאת ביחד לתהליך מנקודת מוצא מושכלת ושלטיה רבה יותר בתהליך. כאשר ההערכה מתבצעת באופן נכון, נוצרת הבהרה של מצב המוכנות וניתן לבחון צעדים אפשריים לאור תוצאותיה. הערכת מוכנות היא מרכיב אחד מתוך מודל השיקום שפותח במרכז לשיקום פסיכיאטרי באוניברסיטת בוסטון והיא מיושמת במקומות שונים בארץ, בארה"ב ובעולם. הכלי הובא לארץ בחסות יספר"א, משרד הבריאות ואוניברסיטת חיפה.

מטרות הקורס

הקניית כלים יישומיים להערכה והגברת מוטיבציה ומוכנות לשינוי המסייעים לאדם לקראת הצבת מטרה שיקומית.

מבנה הקורס

15 מפגשים, הכוללים הכשרה תיאורטית, תירגולים ומפגשי הדרכה קבוצתיים.

הקורס מחולק לשתי חטיבות:

- ◀ הריאיון המוטיבציוני.
- ◀ הערכה ופיתוח מוכנות לשיקום.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 אנשי מקצוע ממסגרות השיקום השונות.

דרישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ תרנוול הכלי עם שני מתמודדים במהלך הקורס ושניים בשנה העוקבת.
- ◀ הגשת תרגילים ליישום הכלים.
- ◀ השתתפות בסדנת הדרכה והצגת דילמות.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב להמשיך עבודה במשך שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי קבלה

- ◀ איש מקצוע בעל מינימום שנת ניסיון בשיקום בבריאות הנפש.
- ◀ מחויבות להפעלת ההתערבות עם 2 מתמודדים לפחות במהלך הקורס ו-2 נוספים בשנה העוקבת את הקורס. על המועמדים להגיש טופס הצהרה (מצ"ב בנספח), בו מוצג אופן היישום של ההתערבות במהלך הקורס, ולאחריו.
- ◀ עדיפות תינתן לעובדים מארגונים שיציעו תכנית להרחבת הטמעת ההתערבות בארגונם מעבר לעובדים המשתתפים בתכנית הלימודים.
- ◀ במידה וסטודנט יפסיק את השתתפותו בקורס, יאלץ להחזיר את עלות הקורס כפי ששולמה על ידי משרד הבריאות.
- ◀ במידה ולא מסיים את חובותיו לקורס: הפעלת ההתערבות עם 2 מתמודדים במהלך הקורס ולפחות 2 נוספים בשנה העוקבת, לא יוכל להשתתף בקורס אחר בביה"ס לשיקום עד שלא ישלם את חובותיו כנ"ל.

עלות הקורס

עלות למשתתף - 2,200 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות - 5,250 ש"ח.

קורס להכשרת מטפלים עפ"י הגישה הקוגניטיבית דינאמית (DCI)

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי אנדראה רפפורט, M.Sc. O.T.

ימי ה', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 15.12.2016

תאריך סיום: 22.6.2017

תאריך סגירת ההרשמה: 11.11.2016

על הקורס

הגישה הקוגניטיבית דינאמית (DCI) בפיתוחם של הדס לידור ועמיתיה, המבוססת ראיות מזה שנים רבות, מושתתת על תיאוריית ההשתנות הקוגניטיבית מבנית של פרופ פוירשטיין, ומיועדת לענות על צרכיהם של אנשים שמתקשים להשתלב בקהילתם, מסיבות אורגניות או סביבתיות שונות. ההתערבות הקוגניטיבית דינאמית מיושמת עם אנשים עם מוגבלויות שונות והיום גם עם הורים ובני משפחה עם צרכים מיוחדים. תכנית הקורס מותאמת במיוחד לאוכלוסיית בריאות הנפש. בבסיס התיאוריה נמצאת האמונה שכל אדם יכול ללמוד ולהשתנות, בכל גיל ובכל מצב של חולי או בריאות, במידה וינתנו לו התנאים המתאימים לכך ע"י תיווך וסביבות מתאימות. התיאוריה כוללת תפיסה, גישה, כלי אבחון, כלי טיפול ושיקום. הקורס יתמקד בהתמחות במיומנות התווך, בעקרונות ההתערבות הקוגניטיבית דינאמית, ובהיכרות עם כלי ההתערבות והאבחון.

◀ הקורס מוכר כ-6 נקודות זכות בלימודי תואר ראשון בחוג לחינוך בקריה האקדמית אונו.

מטרות הקורס

- ◀ הקניית ידע עיוני ומעשי בתיאוריות הלמידה והגישות הקוגניטיביות המקובלות היום בהתערבות באוכלוסיות עם צרכנים מיוחדים בכלל ואוכלוסיית בריאות הנפש בפרט.
- ◀ לימוד תפיסת ההשתנות הקוגניטיבית מבנית והגישה התיווכית כתקשורת מקדמת למידה, החלמה ושילוב.
- ◀ התמחות במיומנות התיווך.
- ◀ התנסות בכלי האבחון, הטיפול/ השיקום הקוגניטיביים דינמיים.
- ◀ שינויי סביבות - לימוד העקרונות והתנסות בחיי היום יום.
- ◀ הדרכה ותרנוול, לצורך יישום הגישה והכלים הקוגניטיביים בעבודה הטיפולית ושקומית.

מבנה הקורס

הקורס כולל 25 מפגשים, בני 6 שעות אקדמיות כל אחד. בחלק מהמפגשים מתקיימת סדנת הדרכה בשתי קבוצות.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 משתתפים, אנשי מקצוע (בוגרי תואר ראשון לפחות), בעלי ניסיון של שנתיים לפחות בתחום הטיפולי / שיקומי עם אנשים בעלי מוגבלויות. יתקבלו חריגים, צרכנים או בני משפחה על פי קורות חיים וראיונות.

דרישות הקורס

- ◀ על המשתתף להגיע לכל ימי הלמידה ולהשתתף לפחות ב-85% ממפגשי ההדרכה.
- ◀ הגשת עבודת סיכום לסדנת ההדרכה הכוללת הצגת מקרה.
- ◀ הגשת מספר תרנילים במסגרת קורס תיווך.
- ◀ התנסות בהעברת התערבויות והגשת דוחות התערבות.
- ◀ בסיום הלימודים על המשתתף להניש פורטפוליו עם כל המטלות שהוגשו במהלך הלימודים בצרוף סיכום אישי על תהליך הלמידה.

תנאי קבלה

- ◀ עובד בפועל, במשך שנתיים לפחות, בכל אחד מהתחומים במערך השיקום של בריאות הנפש בקהילה.
- ◀ צרכנים ובני משפחה שאינם עומדים בקריטריוני הקבלה יכולים לפנות בצירוף קורות חיים לועדת קבלה מיוחדת של בית הספר, במייל: shikum@ono.ac.il
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחוייב בהמשך עבודה שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי כלשהו במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת מקום העבודה השיקומי בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 2,000 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 4,728 ש"ח.

קורס הכשרה בתחום השיקום התעסוקתי: תיאוריה, מיומנויות וכלי התערבות קוגניטיביים - תפקודיים, כולל ההתערבות החדשנית בשיקום תעסוקתי: Cognitive Skills for Work

הקריה האקדמית אונו

רכזת: גבי גילי חוטר ישי, M.Sc. O.T.

ימי ג', בין השעות 9:30-15:00

תאריך פתיחה: 13.12.2016

תאריך סיום: 6.6.2017

תאריך סגירת הרשמה: 11.11.2016

על הקורס

עבור רוב בני האדם השתלבות בשוק העבודה מהווה מרכיב חשוב בבניית הדרך אל בגרות, עצמאות ופיתוח זהות. עבודה היא מקור לקשירת קשרים חברתיים, לבניית הערכה עצמית, היא מקום בו מבליים חלק ניכר משעות היום, היא מאפשרת מעורבות ופעילות, השתתפות בחברה ותחושת שייכות (Anthony & Blanch, 1987). הקורס יעסוק בתכנים מרכזיים הרלוונטיים לעולם העבודה המתפתח והדינמי ונושא פיתוח הקריירה בכלל, ובפרט אל מול השתלבותם של מתמודדים בעולם העבודה. מתוך כך, הקורס יכשיר את משתתפיו ליישום ההתערבות החדשנית למיומנויות עבודה, המפנה זרקור לתחום הקוגניטיבי/תפקודי: "מיומנויות קוגניטיביות לעבודה" (Cognitive Skills for Work; CSW).

תכנים מרכזיים בקורס

מושגים בתחום העבודה בכלל והעבודה בשוק הפתוח בפרט, תכנים הרלוונטיים לליווי מתמודדים בתהליך פיתוח קריירה, כגון: מאפיינים של עולם העבודה, ניתוח עיסוקים, בניית חזון תעסוקתי אישי, מסוגלות עצמית ועוד. במחצית השנייה של הקורס, יכירו הסטודנטים לעומק את ההתערבות "מיומנויות קוגניטיביות לעבודה" ובכלל זה ילמדו מבוא לקוגניציה ותיאורית בשיקום קוגניטיבי כהכנה לקראת העברת ההתערבות.

מטרותיה של ההתערבות מיומנויות קוגניטיביות לעבודה הן להבהיר את חשיבות התפקוד הקוגניטיבי בכל הקשור לעבודה, ולסייע ללקוחות לפתח אסטרטגיות יעילות לשיפור מיומנויותיהם הקוגניטיביות, או להפחתת השפעותיהם של ליקויים קוגניטיביים, כדי לאפשר להם להשיג את יעדיהם בתחום התעסוקה.

תכני הקורס

העברת ידע תיאורטי, אמפירי ויישומי בנושאי: החלמה, שילוב, עבודה וקוגניציה, אשר יסייעו למשתתפיו בליווי ותמיכה של מתמודדים המבקשים להשתלב בעבודה בכלל ובשוק החופשי בפרט. הקורס ירחיב את מגוון הכלים והתמיכות במערך השיקום התעסוקתי בדגש על כלים להתמודדות עם קשיים קוגניטיביים בעבודה. הכשרת הלומדים כמנחים מקצועיים ליישום ההתערבות: "מיומנויות קוגניטיביות לעבודה" (Cognitive Skills for Work; CSW).

למידת ההתערבות תכלול: רקע לפיתוח המודל, רכיבי ההתערבות השונים, אסטרטגיות ומיומנויות להעברת ההתערבות ויישומה בשטח תוך חשיפה לידע בנושא קוגניציה ועבודה, זיהוי העוצמות של האדם, ערעור על דפוסי חשיבה שליליים, התמודדות עם קשיי קשב וריכוז, התמודדות עם קשיי זיכרון, פיתוח שיגרות בבית ובתהליך חיפוש העבודה, חיזוק מיומנויות תכנון ופתרון בעיות ושיפור מהירות חשיבה. תכני הקורס יועברו הן באופן פרונטלי והן באופן חויתי באמצעי למידה שונים ומגוונים.

מבנה הקורס

הקורס כולל 15 מפגשים, מתוכם 6 מפגשי למידה והכשרה של 6 שעות כל אחד ו-9 מפגשים שיכללו לימודים פרונטליים של ההתערבות והדרכה קבוצתית לליווי, יישום והטמעת ההתערבות בפועל, בזמן העברת והטמעת ההתערבות במסגרות. הקורס כולל יישום ההתערבות בשטח ע"י הסטודנטים: הנחיית קבוצת CSW שבועית בשרות השיקום בו עובדים הסטודנטים.

משתתפים

הקורס מיועד ל-30 משתתפים (לפחות 2 מכל ארגון, לפחות אחד מהם הינו איש מקצוע), העובדים בשירותי תעסוקה ותעסוקה נתמכת של משרד הבריאות ו/או עבור עובדים המובילים פרויקטים מקדמי תעסוקה ומיזמים פרטניים לאוכלוסיה זו בשוק הפתוח.

ירישות הקורס

- ◀ נוכחות חובה ב-90% מהשיעורים.
- ◀ הגשת דו"חות המעקב אחר אופן העברת ההתערבות באופן סדיר.
- ◀ כל משתתף מחויב למלא אחר המטלות שיועברו על ידי רכז הקורס.
- ◀ ההתערבות "מיומנויות קוגניטיביות לעבודה" נשענת על חוברת עבודה ועל מדריך למנחי הקורס הדרושים לכל משתתף בקבוצת ההתערבות, לכן על הארגון להתחייב לספק את החוברות למשתתפי הקבוצה. (חוברת אחת למנחה תסופק על ידי בית הספר)
- ◀ במידה וסטודנט יפסיק את השתתפותו בקורס או לא ינחה קבוצה, או התערבות פרטנית תוך כדי הקורס, יאלץ להחזיר את עלות הקורס כפי ששולמה על ידי משרד הבריאות.
- ◀ במידה ולא מסיים את חובותיו לקורס: העברת 2 קבוצות CSW, לא יוכל להשתתף בקורס אחר בביה"ס לשיקום עד שלא ישלים את חובותיו כנ"ל.
- ◀ העובד המשתתף בקורס מחויב להמשך עבודה במשך שנה לפחות מסיום הקורס בשרות שיקומי במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה. עם עזיבת עבודתו בתחום השיקומי, בטרם חלפה שנה לפחות מסיום הקורס, יידרש להחזיר את סכום מימון הקורס ששולם על ידי משרד הבריאות.

תנאי קבלה

- ◀ עובד בפועל לפחות שנה בתחום השיקום בבריאות הנפש.
- ◀ עדיפות לשני מנחים מאותה מסגרת - לפחות אחד מהם איש מקצוע.
- ◀ התחייבות להנחות קבוצה במהלך הקורס בשירות בו מועסק המשתתף.
- ◀ התחייבות להנחות קבוצה נוספת בשנה שלאחר סיום הקורס (על המועמדים להגיש טופס הצהרה המצורף בנספח, בו מוצג אופן היישום של ההתערבות במהלך הקורס ולאחריו).
- ◀ עדיפות תינתן לארגונים שיציעו תכנית להרחבת הטמעת ההתערבות בארגונם מעבר לעובדים המשתתפים בתכנית הלימודים.

עלות הקורס

- עלות למשתתף - 1,660 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות - 3,930 ש"ח.
- למפגש הראשון יש להביא את טופס ההצהרה על יישום ההתערבות בארגון (נספח מס' 1) חתום.
- ◀ ההתערבות פותחה על ידי הפרופ' סוזן מקגורק ופרופ' קים מיוזר מהמרכז לשיקום פסיכיאטרי באוניברסיטת בוסטון ותורגמה והותאמה לישראל על ידי קבוצת שכולו טוב וביה"ס לשיקום.
  - ◀ הקורס מלווה ביעוץ אקדמי של ד"ר נעמי הדס לידוך, מנהלת בית הספר.

קורס קשת להכשרת הורים, בני משפחה ומטפלים, לתקשורת בדרך קוגניטיבית

הקריה האקדמית אונו

רכזת: ד"ר פנינה וייס

ימי ב', אחת לשבועיים,

בין השעות 17:00-20:30

תאריך פתיחה: ינואר 2017

תאריך סיום: יולי 2017

תאריך סגירת ההרשמה: 25.12.2016

השלוחה בירושלים

רכזת: גב' אנדראה רפפורט, M.Sc. O.T.

ימי ה', אחת לשבועיים,

בין השעות 17:00-20:30

תאריך פתיחה: ספטמבר 2016

תאריך סיום: אפריל 2017

תאריך סגירת ההרשמה: 11.9.2016

על הקורס

האמונה ביכולת ההשתנות של כל אדם, בכל גיל ובכל מצב של בריאות או חולי, בתנאי שינתנו לו התנאים המתאימים לכך, עומדת בבסיס התפיסה הקוגניטיבית דינאמית. תפיסה זו מבוססת על תורתו של פרופ פוירשטיין ותלמידיו ד"ר נעמי הדס לידור, ד"ר פנינה וייס, דורית רדליק, אנדראה רפפורט ואחרים.

מתוך תפיסה זו, נגזרה גישת התווך המתמקדת בתקשורת קוגניטיבית מאפשרת שינוי ולמידה. למידה זו מתרחשת דרך ניתוח, הבנה והבניה מחדש של אירועי חיים בתוך המשפחה, מול שירותים רפואיים, חינוכיים ושיקומיים והקהילה כולה.

קורס קשת (קידום, שיתוף, תקשורת) החל בשנת 2002, כקורס המיועד לבני משפחה של אנשים בעלי מוגבלות פסיכיאטרית. הקורס מלמד את עקרונות התפיסה הקוגניטיבית דינאמית ואת עקרונות גישת התווך, כדרך אלטרנטיבית לתקשורת בתוך המשפחה, עם אנשי המקצוע ובקהילה, במטרה להביא לשיפור התקשורת ואיכות החיים של בני המשפחות הללו.

מטרות הקורס

- ◀ להפוך את המתמודדות להזדמנות לצמיחה של המשפחה, ללמוד לפתור בעיות בחיי היומיום ולנהל אותם.
- ◀ להיות פעיל, מעורב ואחראי ליווי מתאים של בן המשפחה והמשפחה כולה.
- ◀ יישום התיווך באירועי חיים במשפחה ובקהילה מתוך הכרה של מרכיבי התווך המרכזיים.

מבנה הקורס

הקורס כולל 15 מפגשים. כל פגישה בת 4 שעות אקדמיות, המועברות ע"י 3 מנחים, מתוכם מנחה אחד שהוא מנחה עמית הורה.

משתתפים

הקורס מיועד ל-20 בני משפחה (הורים, אחים או קרובי משפחה אחרים) של מתמודדים בעלי נכות נפשית.

דרישות הקורס

השתתפות במפגשים, הגשת תרגילים קצרים.

עלות הקורס

עלות למשתתף – 1,500 ש"ח. השתתפות משרד הבריאות – 8,673 ש"ח. ביה"ס יעניק מילגות חלקיות למשתתפים בהתאם לצורך.

נספחים

נספח מס. 1:

הצהרה – הגשת מועמדות של ארגון או יחידת שיקום להשתתפות בקורס הכשרה הדרכה והטמעה של התערבות:

(סמן ב-X את הקורס המבוקש)

- הפעלת והטמעת תכנית ההתערבות "ניהול מחלה והחלמה" (IMR)
- קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות לסינגור עצמי
- קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות להפחתת הסטיגמה העצמית (NECT).
- קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות חברתית – קוגניטיבית (SCIT).
- קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של כלים המסייעים להנעת שינוי והכלי להערכת ופיתוח מוכנות לשיקום (Assessing and Developing Readiness)
- קורס להכשרה, הדרכה והטמעה של התערבות "קשת" לאנשי מקצוע.
- קורס להכשרת מטפלים על פי הגישה הקוגניטיבית דינאמית (DCI).
- קורס הכשרה בתחום השיקום התעסוקתי: תיאוריה, מיומנויות וכלי התערבות קוגניטיביים – תפקודיים, כולל ההתערבות החדשנית בשיקום תעסוקתי: Cognitive Skills for Work

שם הארגון: _____ שם היזם: _____

זוג העובדים המועמדים מטעם הארגון להשתתף בקורס ולהיות מנחי קבוצת ההתערבות:

שם	תפקיד/ מקצוע	ותק בתחום השיקום	קשר העובד/ת למסגרת המועמד/ת לתכנית

שם המסגרת השיקומית בה תיושם ההתערבות בשנה הראשונה ובשנה השנייה:

תחום שיקומי של המסגרת (סמן/י): דיור / תעסוקה / פנאי / חונכות
תארי/ בקצרה את אופן הפעילות של המסגרת ואת מטרותיה:

מדוע לדעתך ההתערבות מתאימה למסגרת ולתכניות השיקום של המתמודדים?
ובמה תקדם ההתערבות את המתמודדים במסגרת?

כמה מתמודדים יהנו מהתערבות בשנה הראשונה, כמה בשנה השנייה וכמה בעתיד ובאיזה אופן?

כמה עובדים נוספים יוכלו בעתיד ללמוד ולהצטרף לתהליך הטמעת ההתערבות?

מי מהעובדים מתוכנן להיות אחראי על הטמעת ההתערבות במסגרת ואיזה היקף שעות יוקצה לו/לה לשם כך?

מהי מסגרת ההדרכה אותה יקבל האחראי על הטמעת ההתערבות?

מהי מסגרת הזמן שתוקדש להדרכת הצוות העתיד ללמוד את ההתערבות, מעבר לזוג המנחים?

ממלא הטופס

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____

תפקיד: _____

טלפון בעבודה: _____ נייד: _____

מיייל: _____

כתובת למשלוח דואר: _____

חתימת ממלא הטופס: _____

חתימת היזם: _____

תאריך: _____

נספח מס. 2:

טופס רישום לקורס הכשרה לנותני שירות בעלי ידע מנסיון

פרטים אישיים:

שם: _____ ת.ז.: _____ תאריך לידה: _____

כתובת: _____

טלפון: _____ נייד: _____ מייל: _____

האם יש לך ניסיון בעבודה כצרכן/ית נותן שירות? כן / לא
אם כן – היכן ובאיזה תפקיד?

_____

לשם מה היית רוצה להיות נותן שירות בעל ידע מנסיון?

_____

כיצד את/ה רואה עתידך התעסוקתי / מקצועי?

_____

מהן ציפיותיך מהקורס?

_____

מה היית רוצה להשיג בסיום הקורס?

_____

יש לצרף מסמך קורות חיים מעודכן.
יש לשלוח את הטפסים כקובץ מצורף לכתובת המייל: shikum@ono.ac.il
או לפקס: 03-5311974

משרד החינוך והשכלה גבוהה
משרד המבחן
משרד המשפטים

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
כחיים בריאים יותר

משנים את פני החברה בישראל

לפרטים והרשמה ניתן לפנות ל:
הקריה האקדמית אונו - ביה"ס לשיקום
רח' צה"ל 104, קרית אונו 55000
www.ono.ac.il 03-7382218
shikum@ono.ac.il